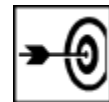

Cíle

Po prostudování této kapitoly budete umět:

- vytvářet prezentaci využitelnou ve výuce

Doba potřebná ke studiu

Orientační čas potřebný k prostudování této kapitoly je asi 1 hodina teorie a mnoho času při praktickém využívání.

Metodika tvorby prezentace

A Obecná doporučení

1, Určit si cíl, kterého chceme pomocí prezentace dosáhnout.

Cílem jistě nebude ukázat, co umíme s PC nebo tabulí. Cíl odpovídá cíli stanovenému ŠVP pro určitou vyučovací jednotku. Měl by být konkrétní, časově omezený a kontrolovatelný.

2, Prezentace nemusí pokrývat celou výukovou jednotku.

Může být:

- zobrazením postupu řešení nějakého problému,
- motivací pro další práci,
- shrnutím údajů potřebných pro zadaný úkol,
- doplněním neznámé informace,
- poskytovat prostředí pro grafické nebo textové shrnutí problematiky,
- zdrojem ukázek textů,
- místem doplňování nalezených údajů,
- prostředím pro poznámky, náčrty,
- prostředím pro virtuální experiment...

3, Prezentace nemusí být složitá.

Z naší pedagogické zkušenosti víme, že je vhodné propojovat kratší celky, které můžeme procházet podle momentálně vzniklé potřeby. Je však potřeba udržet si ve větším množství prezentací systém. Především díky přesnému pojmenování souborů prezentací (případně vlastních galerií). Je vhodné dobře promyslet i členění do složek a podsložek.

V průběhu vlastní tvorby prezentací se autorovi časem nahromadí i několik postupně upravovaných verzí jedné prezentace. I zde je vhodné verze označovat (číslovat nebo odlišovat datem vzniku).

4, Každá prezentace by měla obsahovat titulní stranu.

- název prezentace, případně podtitul,
- autora,
- školu,
- datum nebo rok vzniku,

5, Každá prezentace by měla obsahovat zdroje ze kterých čerpala.

- mohou být uvedeny formou odkazů přímo na stránkách nebo na poslední straně v seznamu literatury.
- I citování má své normy: ISO 690 a ISO 690-2

PŘÍJMENÍ, Jméno autora (Primární odpovědnost). *Název knihy : podnázev.* Vydání. Místo vydání : Název nakladatelství, rok vydání. Počet stran. ISBN

www.wikipedia.cz [cit. 2010-08-20]

více na: <http://www.infogram.cz/article.do?articleId=1235>

POZOR na autorská práva!!!

B Autorské právo

zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským, účinnost od 1. 12. 2000, významná novela – účinnost 22. 5. 2006

Zásady:

- komplexní úprava autorského práva
- kontinentální systém práva,
- rozdíl od koncepce oblasti common law (anglosaského práva) - copyrightové právo
- koncepce oddělených autorských práv, t. j. práv osobnostních a práv majetkových
- úprava jednotného smluvního typu - licenční smlouvy
- prodloužení ochrany na 70 let po smrti autora

Předmětem autorského práva je **dílo literární, umělecké a vědecké**, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam.

Dílem je zejména **dílo slovesné, hudební, dramatické, choreografie, pantomima, fotografie**, za dílo se považuje též **počítačový program**, je-li původní a také **databáze**, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem.

Právo autorské vzniká v okamžiku, kdy je dílo vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě.

Zničením věci autorské právo k dílu nezaniká.

Námět jako takový není autorským zákonem chráněn.

Autorem může být pouze **fyzická osoba**.

Činnost autora není podnikáním, nevyžaduje registraci či povolení od státu, svobodná, nezávislá činnost každého jednotlivce.

Zvláštní režim:

- Zaměstnanecké dílo, dílo vytvořené na objednávku.
- Školní dílo (vytvořené jako součást studia).
- Díla vyloučená z ochrany ve veřejném zájmu.

Spoluautorství

O spoluautorství se jedná, vzniklo-li dílo společnou tvůrčí činností dvou nebo více autorů.

O nakládání rozhodují spoluautoři jednomyslně.

Obsah autorského práva

Osobnostní práva

- Právo rozhodnout o zveřejnění svého díla.
- Právo osobovat si autorství, tj. prohlašovat, že je autorem díla.
- Právo na nedotknutelnost díla, pokud je dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím jeho hodnotu.

Osobnostních práv se autor nemůže vzdát, jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají.

Majetková práva

Majetková práva trvají 70 let po smrti autora.

Majetkovým právem je právo dílo užít.

- Autor se jich nemůže vzdát,
- jsou nepřevoditelná,
- nelze je postihnout výkonem rozhodnutí,
- lze je dědit (70 let po smrti autora).

Pak dílo volné.

Způsoby užití díla:

- právo na rozmnožování díla
- rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny
- pronájem
- půjčování
- vystavování
- sdělování díla veřejnosti (živě, přenos, vysílání).

Omezení autorského práva

1. Volné užití – rozmnoženina díla pro osobní potřebu
2. Tisková rozmnoženina

Nepřípustné

u rozmnoženiny počítačového programu,
elektronické databáze,
díla architektonického stavbou.

Rozmnoženina díla zhotovená pro osobní potřebu, nesmí být použita k jinému účelu,
povinnost zaplatit autorovi odměnu.

Bezúplatné zákonné licence

- citace
- propagace výstavy
- katalogová licence
- úřední a zpravodajská licence
- užití díla umístěného na veřejném prostranství
- občanské a náboženské obřady
- školní představení
- knihovní licence (knihovna, archiv, muzeum, galerie, škola, VŠ apod.) – půjčování, rozmnožování
- licence pro zdravotně postižené
- licence pro dočasné rozmnoženiny
- licence pro fotografickou podobiznu
- nepodstatné vedlejší užití díla
- licence k dílům užitého umění a dílům architektonickým
- licence pro sociální zařízení
- výstavní licence

3. Omezení autorských práv k počítačovému programu

Směrnice ES 91/250/EHS, o právní ochraně počítačového programu

Oprávněný uživatel počítačového programu nezasáhne do autorského práva když:

- rozmnožuje, překládá, zpracovává, je-li to potřebné k jeho užití, v souladu s jeho určením;
- zhotoví si záložní rozmnoženinu;
- zkoumá fungování programu při jeho zavedení do paměti;
- rozmnožuje kód nebo překládá jeho formu.

Práva související s právem autorským

- právo výkonného umělce
- výrobce zvukového záznamu
- výrobce zvukově obrazového záznamu
- rozhlasového nebo televizního vysílatele
- zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu
- nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny díla pro osobní potřebu

Kolektivní správa autorských práv

- Ochranný svaz autorský / OSA/,
- Ochranná organizace autorská sdružení autorů děl výtvarného umění , architektury a obrazové složky audiovizuálních děl /OOA-S/
- Intergram, Dilia, Gestor

Ochrana autorského práva

- v autorském zákoně (včetně postihu přestupku)
- v občanském zákoníku, z.č.40/1964 Sb.
- v trestním zákoně, z.č. 140/1961 Sb

1/ ochrana podle autorského zákona

Autor se může domáhat následujících nároků:

- určení svého autorství
- zákazu ohrožení svého práva /výroba, dovoz,propagace/
- sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití, o původu padělků, o totožnosti osob
- stažení a zničení padělků, materiálů, nástrojů, zařízení použitých k výrobě
- poskytnutí zadostiučinění /omluvou nebo v penězích/
- zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování autorova práva
- právo na informace od celních orgánů o dovozu padělků

§§ 43 a 44 AZ

AZ porušuje i ten

- kdo vyrábí,dováží, přijímá, rozšiřuje, prodává, pronajímá pomůcky k odstranění technických zařízení k ochraně autorských práv – DRM (Digital Rights Management)
- odstraňuje elektronické informace o správě práv k dílům
- rozšiřuje, dováží, přijímá dílo ze kterého byla tato informace odstraněna nebo změněna

2/ ochrana podle občanského zákoníku

- Náhrada škody nebo vydání bezdůvodného obohacení.
- Místo skutečně ušlého zisku se autor může domáhat náhrady ušlého zisku ve výši odměny, která by byla obvyklá za získání takové licence v době neoprávněného nakládání s dílem
- Výše bezdůvodného obohacení, na straně neoprávněného uživatele díla, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.

3/ ochrana podle trestního zákona

§152 Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

(1) Kdo neoprávněně zasáhne do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch, nebo
- b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

Autorskoprávní licenční smlouva

Ize ji použít pro všechny způsoby šíření díla

touto smlouvou poskytuje autor nabyvateli oprávnění dílo užít

výhradní licence - povinná písemná forma

nevýhradní licence

musí být dohodnuta výše odměny nebo alespoň stanoven způsob jejího určení (+ právo na dodatečnou odměnu)

Licenční smlouva nakladatelská

smlouva, kdy autor poskytuje licenci k rozmnožování a rozšiřování díla slovesného, hudebně dramatického nebo hudebního, výtvarného a fotografického.

- není-li uvedeno jinak, má se za to, že jde o smlouvu výhradní;
- právo na autorskou korekturu - provedení drobných tvůrčích změn v díle před vydáním díla.

Zaměstnanecké dílo

- autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli;
- zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu.

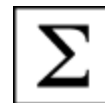
Autorova osobnostní práva zůstávají nedotčena, ale vykonává-li zaměstnavatel majetková práva, má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, aby uváděl dílo na veřejnost pod svým jménem, ledaže je sjednáno jinak.

Není-li sjednáno jinak, má se za to, že autor udělil zaměstnavateli svolení k dokončení svého nehotového zaměstnaneckého díla (skončí PP vztah nebo zaměstnanec nedokončí řádně a včas).

Není-li sjednáno jinak, má autor ZD právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, jestliže se mzda dostane do zjevného nepoměru k zisku zaměstnavatele.

Toto neplatí pro poč. programy, databáze a kartografická díla, ledaže je sjednáno jinak.

Shrnutí

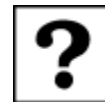

Každé dílo má svého autora. Je třeba respektovat jeho práva.

Ve výuce je nutné používat cizí díla s ošetřenými právy nebo právně volná, či vlastní.

Důsledně uvádět citace i zdroje u multimédií ...

Kontrolní otázky a úkoly

1. Smím ve výuce využít přípravu jiného učitele?
2. Za jakých podmínek?
3. Smím žákům dát své vlastní výukové jednotky pro domácí přípravu, když obsahují cizí multimédia?

Pojmy k zapamatování

- autorské právo
- práva majetková
- práva osobnostní
- zaměstnanecké dílo
- bezúplatné licence